

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena na leto doma 20 Din. V Ameriko cena na leto 70 Din. Cena M. Lista je doma 5 Din, v Ameriko 30 Din. ki oba lista majo i sirote dobijo kalendar brezplačno. Ki pa samo ednoga, ga dobijo za polovično ceno.

„Vredništvo i opraviništvo Novin je v Crensovcih, Prekmurje“.

Vrednik Klekl Jožet, vp. plebanoš v Crensovcih.

Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali cpravništvo Novin v Crensovece, Prekmurje. Oglasi, (inserati) se tudi tu sprejmajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok en dinar za večkrat popust od 5% do 40%.

Ponovljenje Jezušovoga duha

Euharistični kongres v Zagrebi. — Katoličanski shod v Ljubljani.

Približava se kralj nebes . . . i pred njim, pred malov hoštijov poklekne doli zemeljski kralj z svojimi ministri — oficiri tak kak papov namestnik z pūšpeki, erški i celov več stojezer-nov vnožinov. Tihoto preseka samo angelski glas zvončka i za njim grmlenje topov iz ljubljanskoga zdaj že slovenskoga grada, šteri naznanjajo moč kat. vere vu novoj državi. Te genljivi pri-zor se ponovi pri prečiščavanji. Gda je kralj poklekno pred kraljom Jezušom, zagrmi pesem 1400 pesmarov: „Jezuša ljubim, Njemu le služim . . .“ Jezuš je kralj vseh kraljev i zemelskomi kralji po njegovoj zapovedi služijo i ga bogajo katoličanci vu vsem, ka je ne grešnoga.

Po svetoj meši se je slovenski narod ponovno zročo Srci Jezušovomi. Posvetilno molitev so naprej molili ljubljanski knezo-škof dr. A. Bon. Jeglič. Glasila se je etak: Presveto Srce Jezušovo, neskončno veličanstno, példa jakosti, tebé priglasimo za krála nad svojimi srci. Po tvojoj dobroti so naši očacije v dávnih vekih stopili v tvojo Cerkev. Tvoja lūbezen je z božov verov narod krepila i tolažila. Iz stūdenca tvojih milosti narod vsikdar zajima moč, da se rešava nizkih strasti, i zdigava k lepoti poštenja. Srce Jezušovo, dobrote i lūbezni puno, zahvalimo se ti i v zahvalni dar ti poklanjamo sebe: Sprimi našo neprezvano zavezo: od-povemo se vsemi, ka obsodi tvoja pravičnost, lūbimo vse, ka je lūbleno tebi, obžalūjemo vse, ka je tebe žalilo. Kralūj nam! Kralūj našemi razumi z pravico svetoga evangelija, kralūj našoj voli z lepotov jakosti, kralūj našemi srci z sladkostjov svoje bože lūbezni. Tebi posvetimo svoje radosti i svoje bridkosti, svoje vūpanje i skrbi, svoja nakanenja, svoja djanja, tvoji smo, tvoji ščemo biti. Sprimi za svoje vse naše družine, naše občine, vse pokrajine, vso domovino: posvečen ti bodi ves narod: O bože Srce, sladkost svetcev, blagoslovi nas, da te bomo v življenji i smrti ljubili i v nebeskoj domovini na vse veke slavili. Amen. Po genljivo zmoljenoj molitvi se z jezerih vūst zglati slavospev Srca Jezušovoga: Pojte hribje in doline i se ponavlja z krasnim odpevkom

Tebi, vseh rodov Gospod
posvečuje se naš rod,
Srce bože, tvoji smo,
tvoji večno bodemo.

Po posvetitvi je vzožina dobila papov blagoslov, potom pa se je spopevala prekrasna pesem: Povsod Boga! Bog se prosi po Mariji za družine, mladino, šole, sodišča, zakone, vojsko. Zadnja kitica prelepe pesmi se je glasila:

Povsod Boga, prisegamo verno,
ohraniti povsod Boga:
Ti blagoslovi, Mati Marija,
prisego vernoga srca.
Pošlji z ljublenim Sinom
iz blagoslovljenih dāl
povsod Boga, ki naš je oča,
povsod Boga, ki naš je kralj,
povsod Boga, ki naš je oča,
povsod Boga, ki naš je kralj!

Vse to se je vršilo v nazočnosti krála ki je genljivo poslušao vdanost kat. ljudstva večnomi králi.

Zatem odpre slavnostno zborovanje dr. Slavič na velikom kongresnom trgi i reč da prek predsedniki toga zborovanja dr. Jankoviči bivšemi ministri za vero. Te prečte papovo pismo za kat. shod v Ljubljani i sledečo udanostno izjavo: „Zbrani smo tu, kak kotrige cele kat. Cerkve i kak Slovenci i državljani skupne domovine Srbov, Horvatov i Slovincov. Zato se spominamo v tom slovesnom trenu: ki obeh naših najviših oblasti na zemli: Nje-gove Svetosti, papa Pija XI. Čuvara vekivečnih pravic i brodara ladje sv. Petra pa Njegovoga Veličanstva Krála Aleksandra, pred-stavnika naše skupne domovine.“ Neizmerno navdūšeni pozdravi sledijo za tem papi, králi, munciji. Predsednik na to da reč dve-ma g. fiškališoma, dr. Brejci i dr. Leskovari, šteriva sta mela slavnostne govore. Dr. Brejc govori od sreče i ponosa katoli-čanskoga krščenika. Pravi, ka je svetovna bojna porūšila troje casarštev, pa odkrila goloto i ničevost brezverstva i socializma, Kristušova Cerkev je pa ostala nevražena. Pravi „Samo zidina

postavljena od Kristuša, stoji neomajena i neočrbinjena sredi teh razvalin, samo drevi, štero je pognalo iz muštarovoga zrna po-sejanoga od Kristuša vihérje svetovne bojne i pobojskih revolucij neso mogli do živoga; očistili so jo samo sūhlih vej, da bo moglo tem bohotnej pognati novo življenje ž njega.“ Nadale pove, ka priznavajo že vsi ešče evangeličanci, da je jedino kat. cerkev trdna točka na sredi valovanja denešnjih dnevoj. Ona skrbi za vse: gospoda i siromaka ednako pravično. Lepi svoj govor do-końča z temi vzvišeni rečmi: „Cerkev ne je stari spomenik nego živo drevo, žuboreč stūdenec z večnosti vu večnost. Kakša tolažba, kakša sreča, kakši ponos, za nas, da smo takše matere sinovje. Zato se je pali trdno oklenimo, šče trdnejše, kak dozdej. Zato njoj oblūbimo, da jo ščemo z vsem srcom lūbiti, njena prava braniti, z onim vzdržanjom, odločnostjov i lūbeznostjov, štera vse aldūje, vse pretrpi, i vse premaga. V tom svečanom trenutki njoj ponovimo prisego neomajene vernosti do groba. Geslo sv. Očé; Fides intrepida nevstrašena vera — pa bodi tudi naše geslo zdaj i vseli — tak nam Bog pomagaj.“

Po govori, šteri je ženja splošno, navdūšemo dopadenje je govoru z ravnotem uspehom dr. Leskovar od cila katoličanskoga shoda, šteri je: *verskojakostna obnova slovenskoga ljudstva*. Stara vera i jakost slovenskoga naroda je po svetovnom boji tudi očr-binola. Trebe to popraviti. Narod se mora k živoj staroj veri nazaj pripelati. A to se samo te zgodi, *če se pobije najveksi sov-ražnik slovenskoga naroda: pijančūvanje*. Vse nesreče i hūdobijo naše odtec shajajo. Nadale sveti hišni zakon od države za neraz-drūžljivoga mora bit spoznan i ostati nam morejo tudi verske šole. Po njegovom govori se je ešče ednok spopevala pesem i Povsod Boga: zatem se je slavnostno zborūvanje sklenolo i narod je odišo, da si okrepi telo. Pri knezoškofi so bili na obedi vsi cerkveni i svecki dostojantsveniki, kje so se vršile tudi lepe napitnice. Posebno lepo je govoru tu nuncij, ki je pravo med drugim, ka je té den najlepši njegovoga življenja. Polkovnik Vuč-kovič se je pa izjavo, da so tisti vojaki najbolši šteri so globoko verni.

Zaodvečara okoli štrte vūre se je začela telovadba 2000 Orlov i 600 Orlic. štero je gledalo okoli 60 jezero ljudi. Pred telovadbov so bile večernice i predga v vsakoj cerkvi. Pri Laza-ristih je predmet predge bio: širiti kraljestvo Jezušovo po pod-piranji misijonov med pogani. V stolnici se je predgalo od Mari-jinih družb, pri Franciškanih od 3. reda, pri Jezuitih od Srca Jezušovoga v olt. Svestvi, pri Oršolinkah so dijaki meli svojo pobožnost, pri Salezijancih sotrudniki njihovi, v sv. Petra cerkvi pa vojaki svetovne bojne. Po telovadbi so se vršile predstave od Kristušovoga trpljenja, Marijinoga vnebovzetja itd. od šterih ni-že par vrstic. Naši Prekmurci so mi pravili, ka če bi njim trbelo za té peneze iti služiti, pa bi šli naj bi samo mogli viditi i čūti, ka so vidili i čūli na kat. shodi. V ponedek 27. po predgi i sv. mešah so se odpelali srečni i preblaženo zadovolni domo.

Aug. 27. ponedek. — Slovesna sv. meša v stolnici z predgov od prenovljenja naših src. Zborovanja: za vso šolsko pitanje, od vzgoje mladine, za znanost, časopise, za obrtnike, za misijone, za voditele 3. reda sv. Ferenc, za kršćanska prosvetna društva, za pevsko društvo, za katehete, Marijine družbe i dūhovnike. Slav-nostno zborovanje je končalo den z predmetom od veličanstva kat. Cerkve, šolskoga pitanja, mladinskih društva i narodne pa državljanske vzgoje.

Aug. 28. tork. Slovesna sv. meša v stolnici z predgov od božega Srca Jezušovoga. Zborovanja: za versko jakostno življe-nje, dobrotelost, za cerkveno politična pitanja, društva Apoš-tolstva sv. Cirila i Metodla, Leonove družbe, Svete vojske za treznost, Vincencijove družbe za sirote i salezijanski sotrudnikov. Slavnostno zborovanje je zborovanja končalo s predmetom od socialnoga razvoja i kršćanstva, od obnove družinskoga življenja, od dela za treznost i od verske misli v javnosti. Den je končao zahvalni blagoslov v stolnici i zaključni večer v Unioni.

NEDELA.

Po Rís. XIX. Evang. sv. Mataja XXII. 1—14. Od kraljevske svadbe. To kraljestvo, od steroa Jesuš guči, je po razlaganju svetih očakov na zemlji sv. Maticerkev, na drugom sveti pa neba. Gostije i ednoga i drugoga kraljestva je vreden samo tisti, ki nosi svadbena obleko: posvečujočo miloščo na duši, to je nema smrtnoga greha. Ki ljubi bližnjega, si zasluži to obleko.

Ljubézen do bližnjega.

Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca... svojega bližnjega pa, kak samoga sebe! (Luk. 10, 27.) Tü notri je vse, cela kršćanska pravičnost. Boga ljubimo, čí njegova zapovedi izvršavamo: Što moje zapovedi ma i je izvršava, tisti je, ki me ljubi, pravi Kristuš. (Jan. 14, 21.) Tri stopnje ljubézni do Boga so: Prva, što izvršava bože zapovedi tak, da se čuva bár smrtnoga greha. Ta je najnižéjša i za zveličanje neobhodno potrebna. Druga ljubézen se čuva tüdi vsakoga prostovolnoga maloga greha. Ta je vekša i močnejša. Tretja, najvišéjša i najplemenitejša, pa ide za tem, da božo volo na kak najpopolnejši način izvršava, kak so to delali svetniki boži. — Kak pa je z ljubéznijov do bližnjega? V kom je ta? Komi smo jo dužni? Zakaj? Kak jo zkažujemo? S čim se posebno pregrešimo proti njoj? Kakše je njeno plačilo? Dosta velikij pitanj? Na ta pitanja, predragi, sam se odločo pa v večij govora odgovoriti. Razpravlao bom v velkom poglavji ljubézni do bližnjega i v ništernij starij i modernij (novij) grehaj prošti njój. Vü pam, da se bđ dalö v vrsta tej premišlavanj povedati dosta, ka je za denešnji čas krvavo potrebno čüti. Dnes bom za začetek odgovoro na pitanja: Ka je ljubézen do bližnjega? Što je naš bližnji? Zakaj ga moramo ljubiti?

Na prvo pitanje je odgovor kratek. Ljubiti bližnjega se pravi, bližnjemi dobro želeći, njemi po moči dobro včiniti, ali bar pripravleni biti, pomagati njemi v vsej düševnij i telovnij, večnoj i časnij potrebšćinaj. Ta ljubézen — kak ljubézen povprek — je tak predvsem v pametnoj volji, ne v srci, v hötenji, ne v čüstvovanji. Čiravno čüstvo pri ljubézni vđlo močno podpira, se vseedno leško tüdi zgodí, da v srci za koga nikaj ne čütimo, z volo v njemi pa vse najbolše šćemo; ga tak v pravom pomeni reči — ljubimo. To je dobro pomniti posebno za volo ljubézni, štero smo dužni tüdi svojim nasprotnikom, protivnikom, sovražnikóm. Pravo bi najmre što, da je takša ljubézen nej mogoča. Pomali! Iстина da je s srcom največkrat nemre i nemre pozabiti razžalenja i krivice. S svojov dobrovolov pa, naravnano po pameti, človik vseadno vsigdar lejko pravi: Vseadno tüdi razžalniki vse dobro želim; vseadno bi tüdi njemi pomagao, gde bi li mogeo. Glejte, istinska ljubézen do bližnjega.

Bükova drva klafter (4 metre) so dobijo v okolici Varaždini za 556 Din. na zelesnico spravljena. Foringa do Lendave bo koštala za vagon (okoli 18 klaftrov) do 400 Din.

Fabijola

ali

Cerkev v kätákombaj.

II. Boj.

Priprave za preganjanje.

Na jütrovom je trajalo preganjanje že več mesecov i Dioklecijan pa Galerij sta že sporočila Maksimijani, naj začne kristjane preganjati tüdi po zahodnih deželah. Ar so pa tü sklenoli, da ne bodo samđ tak poprek mesarili kristjanov, nego da jih šćejo popolnoma zatreti i zato tüdi pomoriti najprle najvišéše cerkvene glavare, i komaj pötem navadne vernike, so potrebüvali prle dösegnejo, ka so nameravali. Casar je že komaj pričaküvao krvave moritve, itak pa je poslušao svoje svetovalce (tanačoše) i je čakao z zapovidjov, da bi se v vseh njegovih deželah razglasilo naednök i zato s tem dosta bole prestrašo kristjane.

Meseca oktobra je pozvao Maksimijan veliko spravišće, da se ešće ednok i zadnjič pogučijo od te stvari. Prišli so vküp največši državni uradniki, ned njimi tüdi mestni prefekt s svojim sinom Korvinom, da bi ga ponüdo za glavara ali vöditela nekšemi divjemi šeregi, šteri je bilo ešće posebno namenjeni za preganjanje. Tüdi casarovi namestniki iz Sicilije, iz Španskoga Galije

Uradna naznanila.

Razglas. Na državnoj babiškoj školi v Ljubljani se začne dne 5. novembra 1923.

Učni tečaj za babice s slovenskim vučnim jezikom. Tečaj bo trajao do dne 31. augusta 1924. to je 10 mesecov. V te tečaj se sprimejo ženske, ki so šće nej prekoračile 40 leta i štere so že, čí so šće nej omožene, dovršile 24 leto i so učnoga jezika zmožne v reči (govori) i pisavi. Pouk je brezplačen. Vse prosilke morajo vložiti s svojov rokov pisano pravilno kolkovano prošnjo za sprejem v babiško školo pri okrajnom glavarstvu, ali mestnom magistratu do dne 10. oktobra 1923.

Prosnji naj priložijo krstni i rojstni list, čí so oženjene poročni list, čí so dovíce smrtni list svojega moža, od oblasti potrjeno nrvstveno spričevalo, potem spričevalo od uradnoga zdravnika, da so zdrave i düševno i telovno zmožne za včenje, potrdilo da majo ceplene bobinke, spričevalo, čí so siromaške. Prednost za te tečaj majo prosilke iz mariborske oblasti, izvzeti je Maribor i Celje (Prekmurke majo tüdi prednost zak. V. R.)

Učenke, stere so siromaške, se sprejmejo v zavöd brezplačno; bogatejše morajo plačati hrano v zavodi, stanüjejo pa lejko zvüna zavoda.

Vsaka učenka more imeti poleg zadostnoga telovnoga oblečala šće 4 prte, 2 oblačili za blazino, 1 prt za posteo, 2 förtnja (predpasnih) z rokavi, 2 brisači, 2 stolnici, posodo za jesti i žlico, vilice, nož.

Dne 5 novembra 1923. ob 8 vöri se morejö vse osebno javiti pri ravnateljstvu v Ljubljani, Stara pot št. 3., da opravijo sprejemni izpit. Prosilke se sprejmejo, čí zadostijo vsem predpisanim pogojom i napravijo sprejemni izpit z dobrim uspehom.

Glasi.

Slovenska Krajina.

V nedelo oktobra 7. ga s vrši po božoj službi shod naše stranke v Bogojini. Poročo bo od političnoga dela naše stranke poslanec Klekl. Po večernici pa bo shod za odbornike Martinišća. Shod bo vodo predsednik odbora vlč. g. Bašša Ivan plebanoš. „Oprosi se vsi.“

Ki so bili nazoči aug. 5. v Beltincih i prevzeli odbornikovo čast za Martinišće, naj pridejo v Bogojino na pregovore s predsednikom oktobra 7. tak v Bogojino.

Odkrita tolvajija. Pred par meseci so popolnoma oropali trgovca Kolenko Ivana v Čerenšovcih. Tolvaje so posledili. Glavni je bio Fr. Litrop z Törnišća, ki je v zvezi z ednim tolvajom z Fokovec i z ednim z Ptüja, Spoznali so se dobri ftiču vu vozi v Maribori.

(zdajšnjega Francoskoga) so prišli, pa tüdi celi šereg vučenih modrijanov i govörnikov (med njimi tüdi Kalpurnij), kak tüdi poganski dühovniki iz vseh krajov države, šteri so ešće posebno prosili ostro preganjanje

Casar Maksimijan je biö rojen iz najnižéšega stanü*), brez vsake koje, i tüjinec, šteri je odišeo pö sveti srečo iskat, gda je odraseo; ali telkö bole je bio močen v teli; ne só njemi zobston pravili Herkulej, i resan je bio močen kak sam Štempihar. Dioklecijan si ga je zvolo za socarara, ar njemi je biö jako podoben; od edno strani strašno lakomen, od drugé strani pa pá zapravljiv kak on; vdavao se je najgrdejšim pregreham i brez čütila za kakšo pravico i milosrčnost. Preganjanja se je veselio kak kakše veselice, kak paroven človik bogato prestretoga stola. Že sam pogled na toga trinoga je prestrašo dosta lüdbio je orijaškoga tela i divjega obraza, šteroga so obdajali mršavi vlasje rdeče farbe, pod nagrbanim čelom so se njemi pa vrtele i obračale oči, iz šterih se je svetila nezavüpnost, malovrednost i sirovost.

Na slonokošćenom stouci pod bogato okinčenov nebov je sedo v dvorani lateranske palače**) pred pozvanimi oblastniki, šteri so trepetajoč

*) pravijo, ka v Dalmaciji.

**) Zđaj se imenüje „lateranska bazilika“ ali „mati vseh cerkev na sveti“, kak se to čte na tom poslopi.

Tovajija. V noči od 21. na 22. septembra so neznani tovaeje v Gomilcaj odnesli Marki Gjuran ponjavo i velki kaput, Franci Sobočan pa namočeno spodnjö obleko z škaфом vred.

Blagoslavljanje nove zastave. Marijina družba v Beltincih si je dala napraviti novo zastavo. Zastava bo blagoslovljena 7. okt. t. l. v farni cerkvi ob 9 vöri. Blagoslovo jo bo vlč. g. Deli Stefan voditelj Marijine družbe. Nazroče bodo vse družbenice, ki jih je do 200. Zastava je krasno zdelana, največša hvala ide častitim sestram križarkam v Beltincih za njo. Pritoj priliki priredimo igro, „Marijin otrok“ v 3 dj. Igra je lepa i poučna. Druga šaloigra „Zastrupljena torta“. Potem pa bo več lepi pesmi. — Vabimo vas vse, ki niste družbenice. Poglejte, kak se veselimo mi.

Odgovor ministra za polodelstvo i vode na pismo g. poslanca Klekla, v šterom so prosili podporo za būranje (reguleranje) Müre:

Gospod poslanec!

V odgovori na Vaše pismeno pitanje od 3. jülja toga leta, štero se tiče regulacije (būranja) Müre v občini Kot i Hotiza, mi je čast Vam dati sledeći odgovor: Stanje Müre pri Koti i Hotizi se vsigdar slabša, zato je podeljeno mi Ministerstvo vzelo v predlog budžeta (proračun) za leto 1923/24. 230,000 dinarov kak prvo rato za izvršenje predloženoga prekopa zavolo rešitve omenjenij občin. Sküpní stroški būranja bi znašali okoli 660 jezer dinarov, od šterij morajo najmenje 30% (198,000 D.) plačati interesenti (tisti, šterij se tiče, občini Kot i Hotiza, op.). Ar šće budžet za 1923/24. leto je nej zglasan, v odobrenij dvanajestinaj pa nega zadosta kredita (šume), se delo šće nemre začnoti, pa šćem zagotoviti, da se včini vse, ka trbej, da se kem prle začne izpelavanje potrebnoga dela. Ka se pa tiče plačanja škode adnomi stanovniki v Koti, šteri se je morao preseliti zavolo rüšenja brega, čast mi je Vam poročati, da sam Vaše pitanje prekdao gospodi ministri socialne politike, da Vam odgovori po 2. točki Vašega pitanja, pa da po možnosti hitro pomoč.

Kmetijski gospodarski tečaj. V malom gradi v Beltincaj se začne prve dni po novom leti 1924. Kmetijski gospodarski tečaj pri čč. sestraj križarkaj. Te tečaj bo trajao 10 tjeđnov (2 pa pol meseca). Kmečke deklice okoli 16 let stare i zdrave bodo mele priliko v kratkom časi se navčiti doböga gospodinstva, pred vsem kühanja, šivanja, peglanja, pletenja i vsej domačem gospodinstvi i. t. d. Do zđaj je bilo v

stali okoli njega. Šereg telesne straže je pazo na vse vhode i njüv povelnik, tribun Sebešćan, se je naslanjao na dveri, kak da se nikaj ne bi brigao za vse to, ka si tü pogučavlejo; itak njemi je ne vüjšla niti edna besedica.

Najprle so dobili reč poganski dühovniki. Te je pripovidavao, da se je kakša voda zdignola i napravila veliko škodo na poli, ov, da je potres razrüšo kakše mesto; drugi so opet tožili, da na severnih mejah grozi novi sovražnik, na jügi pa da je küga — vsega toga pa da so krivi kristjanje, zato ar so prorokovališća ali orakli vsi naznanili, da bogovi pošilajo takše nesreče, ar so razkačeni, da se trpijo v državi kristjani. Nešterni so cilo pravili, da ne bodo niti besedice več gučali, dokeč ne bodo pokončani vsi kristjani.

Za dühovniki so nastopili modrijani (filozofi) i govörniki s svojimi dugimi govori; casar jih je nikaj ne jako pazljivo poslušao, kucalo se njemi je zavolo dugoga časa, ali poslušao je, ar sta tüdi glavara na jütrovom poslušala vednaka spravišća. Te modre glavice so začnole mleti tö, ka se je čülo že jezero i jezerokrat: da kristjanje kolejo i jejo deco, delajo eeznane hüdobi je, molijö somarsko glavo, i da ne vörvlejo v niednoga boga... Vse je verno poslušalo te strašne reči i je ploskalo, čiravno so navadano dobro znali, da so sve te stvari samo izmišlene

Beltincih 5 takšij tečajov i so bile deklice posebno pa njuvi starisi ž njimi jako jako zadovolni. Stariše pošilajte v zimskom časi svoje hčerke v to prehasnovito školo, dajte jim s tem lepo herbijo.

Dr. Ant. Opeka, imenitnoga predgara v Ljubljani predge od ljubezni do bližnjega bomo odsehmal objavljali. Krasne nauke prečtimo i vzmimo si je k srci.

Premeščen je na lastno prošnjo g. Mešnar Jožef, vučiteo od Sv. Jurja v Slov.-Goricah v Beltince.

Orgle je dobila črensovska cerkev. Stare pomanjklive so dopunjene i te tjezen gor postavljene. Zvünešnji deo je lepo ponovo Šernek Janoš, stolar iz Črensovec. Žvegle i meh so pa z Maribora od tvrdke Brandl.

Misijon bo pri Nedeli od 4. do 11. novembra po tom pa pali pri Gradi, gde se ponövi misijon. Misijon po crkvenom predpisi se more v vsakoj fari v desetih letaj najmenje ednok opravlati. Ka bi se te predpis mogo v naših faraj zdržati so se vnoge dobre dñše odločile ka dajo vküp edno šumo v Celje z štere interesev bi se misijonški potroši plačovali. Oprosiyo se te dobre dñše, naj za leto te dare do 15. oktobra v Celje pošljejo.

Zakaj so ne pušćeni ešće domo vojaki so pitali g. poslanec Klekl ministra vojske i mornarice. Pitali so za vojake: Gustav Koltai, Fridrih Buhman, Karol Štaf, Jožef Cigan, Janez Baranjai, Lajoš Mozer, Herceg Mikloš, Bence Štefan, Čahuk Franc, Ropoš Jožef, Poš Peter, Minister so dali té odgovor: Moja odredba za odpüšćanje rojenih l. 1899. spadajoćih v Prekomurje je izdand 11. junija toga leta. Dokač je ono dostavljeno vsem komandam v najdalne kraje i dokač so komande do rok dobile veljavne dokaze (svedoćanstva) od prvejše službe v bivšoj austro vögrskoj vojski to je od službe prek 12 mesecov kak i od službe njihove od prek pet mesecov v našoj vojski moglo je pretećti dugše vremen. Zavolo toga se je pripetilo to zakešnjeje v odpüšćanji. Na pitanje poslancovo če šće g. minister oficere pokaštigati, štéri za vlačüjejo odpüšćanje naših vojakoviz kadrov, je odgovoro, ka nema za to zroka, ar je ne najšo pri njih krivice. — Če više imenüvani ali drugi štéri vojak ešće ne bi bio doma, dajte na znanje g. poslanci s potrebnim svedoćanstvom od glavarsstva potrdjenim pa z naznanilom polka i mesta v šterom i gde slüži vaš vojak. Većina jih pa že itak prišla domo po prizadevanji g. poslanca.

Kupšinci. Pri našoj kmećkoj zvezi je zvoljen za predsednika Vojrinćič Ivan, za podpredsednika Horvat Ivan, za tajnika Šćanćar Jožef širitio Novin.

Na Martinišće se darüvali v koronah: Šćanćar Jožef 50, Pispnjak Marija 60, Murćič Štefan 40. Cipot Treza, Jooš Franz, G. mboc Treza, vsaki 20, Horvat Mikloš i Horvat Janoš Dolnji vsaki 10, Nemeć Matjaš 15 K. Sküpno 345 koron. Vsi iz Küpšinec.

Pazimo na ogenj. Meseca Septembra je bio v D. Prekumurji v dvojem mesti ogenj, v Beltincih i na Melinci. Pazimo v toj strašnoj dragoći ka nás ogenj ne vnići, do pogorelcov pa bodimo vsikdar smilenoga srca.

i laži. Nazadnje se zdigne izmed vućenjakov nekša glava, štéra je slovela, da pozna kristjane i njuvo vero do piknjice, pa da je prešćela vse njuve knige i da ravno namerava v posebnoj knigi s svojov velkov vućenostjov v prah zdröbiti celo kršćansko društvo — to je naš stari znanec Kalpurnij.

Odpro je vüsta i začno razlagati vsem v začüdenje, da je prećtio vse kršćanske knige i tüdi židovske, štéri so bili predniki kristjanov. „Židovje“, je pravo, so prišli za časa vladanja Ptolomeja Filadelfa v Egipet, ar je dano bilo veliko sirmaštvo i lakota. Po küštah njuvoga voditela Jožefa sö sve žito poküpili i spravili v svojo domovino; za kaštigo so mogli samo s slamov živeti i delati cigeo za zidanje nekšega mesta. Ar je egiptovski vladar že dosta čüdnoga čüo od Židovov, je dao njuviva dva najbolje vućeniva moža, Mojzeša i Arona vrći v vozo, jima brade na pou porezati, za v gršćkom jeziki napišeta vso zgodovino i židovsko vöro. Te knige sem ja zvüdo i čteo“. Mije pravo Kalpurnij, „i samo nekaj naj povem iz njih. To judovsko ali kršćansko lüstvo se voksküje z vsemi krali i narodi; či dobijo kakše mesto, včasi vse pomorijo i to zato, ar njim zapövüdüjejo njuvi častiželni dühovniki, ki jih vladajo. Kristjanje majo šće dnesden ravnotakse dühovnike i radi bi šće dnes pokonćali vso vladu, nas vse na velkom

Država.

Belgradski blagoslov. Skoro vsi slovenski listi pišejo od krivice, štéra je zadela slovenske častnike (oficere) od strani vlade. Gospodje v ministrstvu so najmre izdali naredbo, da morajo iti v pokoj vsi slovenski (srbski ne) oficere, štéri so prle slüžili pod Austrijev. Z demlom so že začeli. Odpüstiti so s slüžbe že več sto oficero (samo slovenske), med temi tüdi takše, štéri so svojo vojaško dužnost najbolje vestno zvršavali. Slovenske oficere so poprek vsikdar preganjali. Da so je sprejeli v jugoslovansko armado, so je začeli pošilati v Srbijo i Macedonijo, v Slovenijo pa so poslali srbske oficere. Pri tom deli so pomagali tüdi slovenski demokrati. Le čtite, ka je pisao Žerjav, voditeo slov. demokratov. Glejte to: *Če se ti orožniški oficirje, ki so pod Avstrijo pri orožništvu slüžili, v našo vojsko sploh sprejmejo, prosimo, da se takoj razporedijo v južno Srbijo.* (Žerjav.) Tak so delali naši demokratje za nas. Tej so pošilali oficere v Srbijo, gospodje radikali pa jih pošilajo v pokoj i njim dajo tak malo penzijo, ka nemrejo živeti pa nej mreti. — Vsaki tjezen nam pride iz Belgrada kakši blagoslov. Ja, gospodje radikali nas majo jako radi.

Od vseh slovenskih oficirov je demokrat dr. Žerjav telegrafirao v Beograd, ka so nezaneslivi, se je zdaj sledkar dognalo. Zato je pa zdaj mećejo na cesto. Poznan je v Dolnjem Prekumurji g. Tomaž Ovćar, bivši dober komandant orožniške postaje v Črensovih. Kak ednoga najboljših orožniških oficirov so ga tüdi vrgli na cesto. Postao je podporučnik, verno slüžo v Macedoniji i zdaj je pensioniran pred novim vojnim zakonom po 21 letnoj vernoj slüžbi ka dobi menšo penzijo. Ar. g. Ovćar more i staro svojo mater zdržavati, bi prosili vsakoga, ki potrebüje ali v trgovino ali vekše gospodarstvo pomoć, g. Ovćara. Uredništvü „Novin“ naj da glas, ki šće verno pomoć dobiti.

Stare desetdinarske banke (kovač je gor) pošte i davćni uradi moro en čas jemati. Dajte je hitro z rok, ka se jih prle rešite.

Invalidi, vojne dovüce i sirote, če majo kakšo tožbo za völo svoje pokojnine, naj se odsehmal obrnejo na „Deželno sodišće, oddelek XIV. Ljubljana.“

Spadnola je voda v Donavi, nad eden meter, Tak plitva je že dugo ne bila. Dežovje preminoćih dni je vodo povekšalo.

Kolbase iz pesjega mesa je delao neki Madjar Česnik v Subotici i je odavao kak prave kolbase, dokač ga policija nej zgrabila i zaprla.

Kelko lüdi se seli iz naše države v Ameriko. V prvaj polovici toga leta se je odselilo v Ameriko 1928. oseb iz Jugoslavije.

Svet.

Dolare so ponarejüvali na Madjarskom. Tri je policija že zgrabila i zaprla.

Kak velka je toplota sunca. Vućenjaki so vözračunali, da sunce pošila na zemlo telko toplote, kak bi je dalo, či bi na vsaj zemli naložili 35 metrov visoko drva i vogelje i bi to na enkrat gorelo.

trgu žežgali, pa tüdi naše častitlive i božanske casare.“

Strah i groza je preletela vse navzoće pri teh strašnih rećeh. Pa vćasi je vse vtihnolo, gda začne gućati casar: „Jaz mam pa inaćiše i bogše vzroke, da iz vsega srca sovražim kristjane. V sredi naše države so si postavil nekšega novoga najvećšega vörskoga glavara, štéri je nam ne podložen pa ravno tak mogoćno vlada nad svojimi. Dözdaj je bio casar najvećši poglavar v vörskih i političnih stvareh, tej lüdje so pa loćili tevi dve najvećsivi oblasti i zato so tüdi ne najbogši podložniki. Ta dühovska oblast trati i manjša moja oblast, zato pa tüdi oćitno povem, da bi raj čüo, da se ta ali oni šće pozdignoti za casara, kak da so zvolili takšega dühovnika.“

Te reći je gućao casar z divjim, muklavim glasom i vsi so jih sprejeli z velkov pohvalov. Gda so šće dosta drugoga sklenoli zavolo preganjanj se obrne Maksimijan k Tertulu: „Perfekt, ti si mi pravo, da maš nekšega jako pripravnoga človeka, da vodi i zvrši moje zapovidi i brez smilenja ravna s temi izdajalci.“

„Tü ga mam, veličanstvo! Moj sin je, Korvin.“

Dale.

Domaća politika.

Novo zasedanje parlamenta se je 20. Septembra začelo. Mogoće bo samo do 1. okt. trpelo i te bodo počitnice kak vsako leto do 20. okt. Zdaj pa more biti zasedanje, ar finanćnomi ministri 30. Sept. preteće dovoljenje državne peneze vöplaćüvati. Zglasati se morejo tak zdaj pali dvanajstine na tri mesece.

Interpelacija naše stranke. Naša stranka je interpelirala ministra Stojadinovića, ka je z tistimi milijon 400 jezero kronami, štere je vlada vinićarom (vajncarom) obljübila pred volitvami i štéri so že v Maribori bili pri davćnom Uradi. Minister se je s tem izgovarja, ka je za to šumo küpljena kukörica, a naši so njemi odgovorili, ka je ta kukörica 1) ešće ne razdeljena, 2) pokvarjena i 3) li draga.

Na seji finanćnoga odbora je pa dovoljeno pet milijon dinarov za nadalavanie železniške proge M. Sobota—Ljutomer—Ormož. Naša stranka je protestirala na toj seji proti odpüšćanji z slüžbe i penzioniranji slovenskih častnikov, železnićarov i uradnikov i proti tomi ka so za ravnatele železniške postavljeni v Sarajevi, Zagrebi i Ljubljani Srbi i ka naši kraji već daće plaćüjejo kak srbijanski i zakaj se ne izplaćajo orožnikom dovoljene doklade.

Železnićarski zakon i zakon od taks sta predložena narodnoj skupštini. Vekše pljuske siromaški človek ne more dobiti, kak će se zglasa te drugi zakon, štéri predpiše, ka de ešće na svedoćanstvo osnovnih šol se mogo devati šttempl za 5 Din., pri višjih šolaj pa više, celo do 500 i 1000 Dinarov. Pa naša stranka se bo z cele moći borila proti nameravanomi zakonü.

Novi vatikanski poslanik dr. Smodlaka je na poti v Rim da prevzeme svojo slüžbo pri sv. stolici. Pred odhodom je bio pri krali, ministroma Pašići i dr. Janjići i poslüšno tüdi žele naše stranke v Zagrebi i Ljubljani. Po njegovoj izjavi njegovu prvo delo bo da se sklene konkordat to je pogodba med našov državov i sv. Stolicov.

Novi dokaz proti demokratim. Ka je demokratska stranka kriva, ka je teliko slovenskih oficero odpüšćenih, svedoći dr. Žerjava demokratskoga ministra brzojav na ministra vojne i mornarice l. 1919. štéri se etak glasi: „*Prosim, da taki pošlete kem već srpskih oficirov ar so slovenski oficirje nezanesljivi.*“ Glejte zdaj kde je zrok, ka nemamo svojih pravic. Naši slovenski demokratje so je pokopali, z šterimi so edni bili samostojni. *Plaće oficirrom* se bodo od 1. okt. naprej povüšale, ne pa ešće gladnim uradnikom.

Zavolo Reke (Fiume) sta se Pašić i Mussolini zgühalo, ka ta se dale pogajala. Reka bi prej zgübila samostojnost, dobila bi jo Italija mi pa Baroš i Delto. Velika zgüba bi bila to za nas.

Vlada pride v manjšino, če Musliman, iz Macedonije stopijo vö iz radikalnoga kluba. kak namenijo. Radikali njim davajo pa obljübe.

Železnićarski zakon je vladna većina sprejela v zakonodajnom odbori. Naša stranka je proti glasala, ar zakon se ne poskrbi zadosta za železnićare.

Viherna seja se je vršila v finanćnom odbori, v šterom so naši poslanci dali izjavo, ka v kuluk ali gospoćino na ceste ne privolijo. Vladne strani poslanci so se njim prtüli, ka je zato v vozo dajo zapreti.

Svetovna politika.

Reka. Italijanska vlada je proti pogodbam svetovnoga mirü imenüvala na Reko (Fiuma) generala Giardino za guvernara ali ladavca. i

Bolgarija. Zaprišegli so se komunisti kmetje, ka zdajšnju vladu vržejo. Vlada je z vedüa za zaroto i revolucijo tere dol; već ljudi je streljenih.

Francija i Anglija se pali približavata. Angleški minister Baldwin je pohodo francozskoga predsednika. To pa vse zato, ar Nemćija ma vsikdar tesnejše zveze z Rusijov štéra njoj je kak listi pišejo celo dala milijon desjatim (plüga) šume, ka de tam delala fabrike.

Grćija. Grške ladje so dale zadošćenje italijanskim v atenskom pristanišći. Pozdravile so je pred angleškimi i francuzkim z 21 strelü i na njih je visela italijanska zastava. To za vmor italijanske komisije na Grćkoj zemlji.

Irska. Za predsednika irskoga parlamenta je zvoljen Hayes, za predsednika irske republike pa Cosgrave.

Španjolsko. Po celoj državi so smenüvani vojaški ravnitelje i osnavljajo se narodne garde proti revolucionarom.

Madjarska je poslala posebno odposlanstvo v Angoro, glavno mesto Törskoga.

Poljska. Parlament se je odprö 25. sept. z 1. okt. se železniška tarifa podigne za 100%, poštne pristojbine za 200% doma, za 250% pa za inozemstvo.

Martinišče.

Držba častisljivoga Doni Boska se je pismeno obrnola na mil. pūšpeka grofa Mikeša v Szombathely, ka bi smela v M. Soboti odpreti en zavod, „Martinišče“ v šterom bi dobili streho kat. dijaki, pred vsem siromaški i pod vodstvom Salezijancov pošteno krščansko vzgojo. Iz zavoda bi obiskavali gimnazijo. Milostiven pūšpek so dali pismeno dovoljenje na dve reči gledoč 1) da se smejo dari pobirati po Prekmurji za Martinišče i 2) da smejo Salezijanci odpreti Martinišče v M. Soboti.

Gda te veseli glas naznanimo našemi ljudstvi, ga oprosimo na dvoje: a) da ponūdi svoje dare bodisi v naturi bodisi, v penezaj, ke se té zavod kem prle gorpostavi; d) posebno pa prosimo katoličance v M. Soboti, ka dajo bar 4 sobe i edno kühnjzo za edno leto z arende, ka že letos se bo mogo zavod odprti bár z 15 gojenci. Zavod bo vodo dozdašnji prefekt v Veržeji vlč. g. Radoha Jožef, ki je doma z Nedelice, z tórniške fare, naš domači gospod, koga dobra poznate iz lepih spisov v M. Listi, posebno za časa strašne bojne. Arenda se bo plačala. Prosimo hitro odgovor, šteri naj se da vlč. g. Bašša Ivani pleb. v Bogojino, ki celo delo vodijo, koga so ednoglasno zvolili odposlanci kat. far v Beltincih aug. 5. za predsednika „odbora za Martinišče,“ stere bo skrbo da se ustanovi v M. Soboti Martinišče.

Nazadnje prosimo ešče c) oblast, da v imeni našega siromaškoga prekmurskoga dijaštva nam ide na roko i nam poskrbi začasni stan za Martinišče za edno leto (bard) v se one dobre dūše, ki sov Beltincih aug. 5. prevzeli čast odborištva. za Martinišče, da vu svojoj veši nastavijo odbor za celo nabiranje i naznanijo vlč. g. plebanoši v Bogojino, što vse so v odbori za nabiranje.

Sv. Martin potron naše, krajina naj blagoslovi naše delo.

„Gdje vam je stid?“

(Vas je nej sram?)

Čūjte, ka piše hrvatski kmet Ivan Kokanović Radičovcom!

Pri zadnjij volitvaj so oblūblali radičovci Horvatom republiko i njim pravili, da či zmagajo se odtrgajo od Belgrada. Mi pučani (hrv. kršč. str.) smo pa pravili, da iz te mele ne bō krūha, a oni so se nam smejali i pravili, da bo nas sram, kda bomo videli, da majo oni prav.

Zdaj pa jez pitam: Gospodje radičovci, eli vas je nej sram, da šče nimamo republike, pa ne samo, da nemamo republike, nego bomo morali iti na kuluk, da je zglasan novi vojaški zakon itd. i ste toga vsega krivi tūdi vi, ar ste nej šli v Belgrad, da bi proti glasūvali. Čūo sam, da je Radič pravō, da bō šo v Belgrad, či bi šteli povekšati davke, a toga je nej včino i tak je šo Pašiči na roko, šteri je s svojimi 111 poslanci lejko delaō proti opoziciji. Zdaj pa je prekesno. Če tūdi bi zdaj šo Radič v Belgrad, več ne bo mōgeo dosegnoti telko, kak bi prle dosegnō i tūdi zamūjenoga ne bi mōgeo popraviti. Šče adnok vas pitam, eli vas je nej sram, da ste se dali preslepiti od Pašiča. Eli vas je ne sram, da je Boka Kotorska (hrvatsko pristanišče) priklūčena Črnoj Gori i da se Srem čim bole odteguje Hrvatskoj. Na koga se bote izgovarjali? Dokeč so bili v parlamenti naši pučani, ljudska stranka (Šimrak, Barič i drugi) so radikali nej meli takše moči. Za vse krivice ste vi odgovorni pred Bogom i pred hrvatskim narodom.

Pučani pūstimo Radiča, zberimo se pod našo zastavo, na šteroj je pisano: v boj za hrvatstvo, križ i plūg. V našoj stranki je pravica i istina, v vsej drugij je laž i prevara.

Gospodarstvo.

Kakše naj bo semen za setev?

Pridelek dobrih kmetijskih rastlin je nej odvisen samo od gnojenja ino obdelovanja zemlje, nego v velikoj meri tūdi od semena, štero se porablja, nūca pri setvi. Vsi kmetovalci se še nikak ne potrūdijo, da bi izbrali za seme najboljše setveno blago, nego navadno posejajo tisto, ka ravno slučajno majo, brez pogleda na kakovost. I če se potem to seme slabo skali, iščejo vzroka nezadostnoga uspevanja v neugodnom vremeni ali pa v slaboj zemlji, nikak pa ne sprevidijo svoje lastne krivde. I kak je pri živinoreji samo od dobrih plemenjakov ino plemenic odvisno dobro ino zdravo potomstvo, tak je tūdi v poljedeljstvu odvisen od dobrega semena razvoj naših kmetijskih rastlin ino pridelek sadū.

Najprle si oglejmo seme samo i druge pogoje kak tūdi pojave pri kalenji.

Vsako seme je živo telo ali organizem, štero kak takše diha ino uporablja v to svrhu snovi, štere so v njem nabrane. Vsemeni se najde dale kal, klica (embrijo), iz šteroga se pri kalenji semena razvije klica. Klica vsajenoga semena se preživlja iz semena toliko časa, dokeč ne razvije koreninic i ne prederē plasti zemlje, da ga potem obsijajo blagodejni sunčni traki. Sunčni traki najmre povzročajo, da se v nežnih listih potem tvorijo zelena klorofilova zrna, štera omogočajo rastlini, da tvori iz ogljikovega dvokisa, šteroga dobiva iz zraka skoz male listne odprtine, škrob ali štirko. S pomočjov svojih koreninic izčrpava potem rastlina iz zemlje neorganske hranilne snovi, t. j. dūšik, kalij, fosfor ino druge, pa napravi skūpno s škrobom svoje rastiinsko telo.

Vsajeno seme se samo te skljuje, če ma zemlja zadostno vlage, primerne toplote ino zadosta zraka, šteri njemi omogoči dihanje ino s tem življenje. Svojo klico požene rastlina na površje samo te, če ma semen zadosta hranilnih snovi, štere je prehranijo, dokeč ne zagleda sunčnih žarkov, šteri je usposobijo za samostojno življenje.

Če se vsadi slabo, lahko ali celo zlōmljeno seme, štero ma le malo hranilnih snovi, pošem včasih seme zaistino požene, vendar pa, ar ne obsega zadostne hrane za klico, ta navadno že v zemlji i vmrje ino zagnili. Omeniti je nadalje, da zgubi seme svojo kalivost že tekom par let, kajti z izdihavanjom se izločūjejo iz njega nabrane snovi, i to v obliki plina, kak ogljikovega dvokisa ino vodne pare; poznej zmenka zavolo toga šterka pri klici štera je njena prva hrana. Iz toga sledi, da mora biti setveno blago čisto ino zdravo pa ešče paziti na sledeče:

Od semena istovrstne rastline je odstraniti tūja semena, kakti škodljivi plevel, nadale pa vse druge primesi, kak kamenje, pesek ino razne smeti. Setvena semena morajo biti kaljiva ino pa v kaljivosti ednakomerno, kajti nepravilno kalenje povzroča neednakomerno cvetenje rastlin ino nepravilno dozorevanje sadū.

Za setev je izbirati nadalje samo težka semena. Težo semena ne določi vsele njegova velikost, kajti velika semena so večkrat tūdi v sredini prazna, temveč kak najboljše sredstvo je vsikdar teža ednoga hektolitra semena. Srednja teža ednoga hektolitra pšenice je 73 do 75 kg, ječmena 70 kg, rži (žiito) 73 kg, ino ovs 39—55 kg. Kem vekša teža ednoga hektolitra semena, tem boljše je seme.

Če se za seme izbira tekom let le najboljše blago, potem lahko pričakūjemo, če so se zna tūdi drugi življenski pogoji ugodni, da bo pridelek zadovoljio, kajti lastnosti starišev se tūdi pri rastlinah herbajo.

Iz težkoga ino zdravoga semena, štero lahko dobro preživlja svojo klico, se razvije tak mogočna rastlina z zdravim steblo ino listjom pa z močnimi ino vsestransko razvitimi koreninami. Takša rastlina potem ležej protistoji nepričakūvanim sprotolēžnim mrazom, letnoj sūši inoraznim živalskim kak tūdi rastlinskim škodljivcom.

Tūdi trebe semena, posebno pšenico, razkūžiti proti smetljivosti, s tem da se namaka v 1% raztopini modroga galica, kak smo to v „Novinah“ že v prošlem letu opisali. (Pacanje pšenice).

Letveno blago mora meti nadalje lepo farbo ino biti brez dūha. Dūh sega po fajtnom celo po plesnobi dobējo semena, štera so shranjena v neprezračenoj shrambi.

Izbirajmo zato za setev samo zdravo, lepo, čisto ino teško setveno blago, ar edino od takšega lahko čakamo, da dobimo obilno pridelka.

Zagrebačka borza

dne 25. septembra 1923.

Američki dolar 1 dolar	K 338.—
Austrijska krona 100 K	K —48
Čeho-Slov. krona 1 K	K 10.48
20 kronski zlat	K 1100.—
Francoski franc 1 frank	K 20.04
Madjar. K 100 (nova em.)	K 1.60
Nemška marka M. 1,000 000	K 0.0008
Švic. fran. 1 fr.	K 63.—
Talijanske lire 1 lira	K 16.—

Zürich:

Dinar 100 Din.

Sv. frcs 6.30

Pošta.

Kozar M. Satahovci. Na letos ste vse plačali i že na k leti naprej ste plačali 15 Dinarov. A. Rogočovci. Je i „Slavenska Banka“ i „Slovenska Banka.“

SLOVENSKA BANKA

podružnica Dolnja Lendava

plača najbolje

dolarje in zlate peneze.

JOŽEF NEŠKUDLA v Cic. — Jablom n|Orl, Češka ustanovljeno l. 1810. pošilja v predobroj kakovosti vse cerkvene obleke, kazule, pluviale, dalmatike, antependije, cerkvene bandere, društvene zastave predvsem orlovske, kelihe, ciborije, monštrance i vse posode iz kovine. Stare obleke se umetno i fal popravijo. Kelihi se za ceno od 800 Din. naprej pozlatijo. Vse reči se bodo brez carine dopošljale. Za celo Jugoslavijo je zastopstvo pri:
JAROSLAV NEŠKUDLA,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

Dober

Hovve mašin

za šujstre se po fal ceni odá pri
MATUS ALOJZIJI v M. Soboti,
Lendavska cesta št. 23.

Pazite.

Što šče meti dober leder i naj bolše poplate si lejko kūpi po zmernoj ceni v trgovini pri Skafar Jožefi v Beltinci.